

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Handlingsplan med förslag till åtgärder för att få färdtjänstbudgeten i balans

Föredragande landstingsråd: Anna Berger Kettner

Ärendet

Färdtjänstnämndens förslag till handlingsplan med åtgärder för att få färdtjänstbudgeten i balans.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att höja egenavgiften för färdtjänstresa från 50 till 70 kronor fr.o.m. den 1 oktober 2003

att avgiften för resa med rullstolstaxi skall överensstämja med avgiften för bil för eget bruk - 50 procent av taxameterbeloppet dock minst 50 kronor, fr.o.m. den 1 oktober 2003.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 13 augusti 2003.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 19 augusti 2003.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till m-ledamöternas förslag om återremiss av ärendet, dels till fp-ledamöternas förslag, dels till kd-ledamöternas förslag.

Bilagor

1	Fp-ledamöternas reservation i färdtjänstnämnden	2003-06-17
2	Kd-ledamöternas reservation i färdtjänstnämnden	2003-06-17
3	Färdtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande	2003-06-12

Landstingsstyrelsen beslutade avslå förslaget om återremiss. Därefter beslutade landstingsstyrelsen bifalla landstingsrådsberedningens förslag samt att avslå de återstående yrkandena.

Besluten fattades utan omröstning

M-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslås besluta att återremittera ärendet till Färdtjänstnämnden för revidering i enlighet med de åtgärder som föreslås nedan, samt att föreslå landstingsfullmäktige att SL tillförs ansvaret för färdtjänsten och att färdtjänstnämnden därmed läggs ned.

Färdtjänstens kunder kommer att drabbas hårt av de förslag till nedskärningar som förordas av den rödgröna majoriteten. Genomförs åtgärderna blir det sammantagna resultatet en färdtjänst som är både dyrare och sämre. Värst drabbas de människor som är i störst behov av färdtjänst för att få vardagen att fungera. Lägg därtill att många färdtjänstkunder redan i dag lever med mycket knappa marginaler, att då kraftigt höja priserna är ett uttryck för en felaktigt fokuserad politik.

I valrörelsen lovade socialdemokraterna att ’Vi vill ha ett fritt resande efter behov, dvs, i första hand öka möjligheterna att resa under så fria förhållanden som möjligt för de med de största behoven. Ett fritt resande handlar då inte bara om ett fritt antal resor, utan också om möjligheter att anpassa resandet till den egna livssituationen’. Nu sviker socialdemokraterna dessa vallöften å det grövsta. Det är att lura sig till makten.

Ett ökat antal färdtjänstresor ställer självfallet krav på åtgärder som kan möta de ökade kostnaderna. Vi moderater anser att det finns åtgärder som kan förbättra nämndens ekonomiska situation, utan att det drabbar färdtjänstens kunder.

Besparingar går att genomföra inom förvaltningens egen verksamhet och administration, särskilt om ansvaret för färdtjänsten i sin helhet överförs till SL. Effektiviseringar är möjliga inom färdtjänstbusstrafiken. Därtill är det möjligt att vidta åtgärder för en noggrannare bedömning av vilka som får färdtjänst i syfte att minska antalet nya kunder. Förvaltningen ges i uppdrag att revidera handlingsplanen utifrån dessa förslag till åtgärder.

I tider av ekonomiska problem är det även av vikt att se över organisationen i stort. Det finns i dag en målsättning om att steg för steg integrera färd-

tjänsten med den ordinarie kollektivtrafiken i länet. Detta för att uppnå förbättringar för kunderna och möjliggöra samordnings vinster. En naturlig förlängning av denna tankegång är en sammanslagning av SL och färdtjänsten. Detta skulle spara pengar och underlätta samordningen mellan olika trafikslag, till nytta för såväl skattebetalare som resenärer.”

Fp-ledamöterna reserverade sig:

”Folkpartiet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att höja egenavgiften för färdtjänstresa från 50 till 70 kronor fr o m den 1 oktober 2003, att avslå färdtjänstnämndens begäran om att avgiften för resa med rullstolstaxi ska överensstämja med avgiften för ’bil för eget bruk’ – 50 procent av taxameterbeloppet dock minst 50 kronor, att överföra tio miljoner kronor från Storstockholms lokaltrafik till färdtjänstnämnden, att uppdra till färdtjänstnämnden att fortlöpande följa upp hur höjningen av priset på sjukresor slår på antalet färdtjänstresor.

Återigen drabbas de sämst ställda av den socialistiska majoritetens nedskärningspolitik. De funktionshindrade får ännu en gång stryka på foten. För bara någon månad sedan var det tekniska hjälpmedel som skars ned kraftigt. Nu vill man i praktiken sätta de som behöver färdtjänst i husarrest.

Färdtjänsten har tidigare präglats av stor samsyn över blockgränserna. En samsyn som den nuvarande majoriteten i praktiken har övergett. Den mycket hårda begränsningen av antalet fritidsresor som färdtjänstnämnden beslutat om är inte förenlig med en politik som påstår sig vara bra för funktionshindrade.

I budgeten för 2003 föreslog folkpartiet att 20 miljoner kronor skulle satsas utöver majoritetens förslag på snabbare handikappanpassning av kollektivtrafiken. Detta avslog majoriteten med motiveringen att SL skulle klara detta inom de ramar som man föreslagit.

Vi kan konstatera att förbättrad tillgänglighet av den ’vanliga’ kollektivtrafiken i praktiken skulle leda till att fler inte behöver färdtjänsten i samma utsträckning som idag. Detta skulle i sin tur ge kraftigt förbättrade möjligheter att erbjuda de som är i störst behov av färdtjänsten ett utökat resande och en större frihet.

Majoritetens politik går rakt åt motsatt håll. Man inför färre resor och minskad valfrihet för de funktionshindrade. Istället för att rakryggat avskaffa möjligheten att resa med rullstolstaxi avskaffar man den bakvägen genom att göra den så dyr att endast ett fåtal kommer att ha råd med den.

Folkpartiet föreslår att 10 miljoner kronor överförs från SL till färdtjänstnämnden. Krävs besparingar inom SL för detta så menar folkpartiet att det ändå är rimligt att de sämst ställda i samhället inte ensamma ska behöva klara av felbudgeteringar utan att detta bör delas med friska vuxna.

Vidare konstaterar folkpartiet att det finns en risk att sjukresor i alltför hög grad har gjorts som färdtjänstresor. Folkpartiet delar färdtjänstförvaltningens oro för den kommande fortsättningen på året med den kraftiga höjningen av priset för patienterna på sjukresor.

Folkpartiets förhoppning är att under hösten kunna presentera en budget för färdtjänstnämnden inför nästa år som innebär en förbättrad situation för de som nyttjar färdtjänsten och betraktar besparingsåtgärderna och taxehöjningen som tillfälliga.”

Kd-ledamoten reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta att höja egenavgiften för färdtjänstresa från 50 kr till 70 kr från och med 1 oktober 2003, att höja högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär från 500 kr till 600 kr och motsvarande relativa höjning av högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär med pensionärsrabatt från och med 1 oktober 2003.

Landstingsrådsberedningen skjuter sin vana trogen in sig på fördelningsfrågor för att komma till rätta med befarat underskott. Vi kristdemokrater gick till val på att vi ville skapa ett samhälle där ingens röst ska vara för svag för att höras. Att då drastiskt förändra spelreglerna från en dag till en annan riskerar att försätta vissa grupper i ett tillstånd som liknar husarrest. Vi kristdemokrater vill gå en annan väg genom att skapa mer kostnadseffektiva alternativ och ökad allmän ekonomisk tillväxt. Vi ser inte problem med att resandet ökar. Tvärtom önskar vi se ett ökat resande i vissa grupper för att minska graden av utanförskap och isolering.

Kristdemokraterna avvisar föreslagna försämringar och inskränkningar av villkoren för färdtjänstresor. Vårt förslag leder visserligen till att ett visst budgetunderskott kvarstår men vi anser det vara mycket olyckligt att spara på handikappgruppernas bekostnad om man särskiljer villkoren för resandet på det sätt som föreslås. Den strävan som funnits i flera år att jämställa villkoren för resenärerna inom den allmänna respektive särskilda kollektivtrafiken skulle ta flera steg bakåt med landstingsrådsberedningens förslag.

Kristdemokraterna har redan föreslagit att månadskostnaden för resor inom SL och Färdtjänsten ska höjas från dagens 500 kr till 600 kr från 1 september i år. Förslaget som avvisades av landstingsfullmäktiges majoritet skulle ge färdtjänstnämnden förstärkta intäkter.

Färdtjänsten inne i en positiv process att styra resandet mot mer kostnads-effektiva resor. En process som på lite sikt kommer att generera sänkta kostnader för färdtjänsten utan att villkoren för de enskilda resenärerna behöver inskränkas på det sätt som nu hotar.”

Ärendet och dess beredning

Färdtjänstnämnden har den 17 juni 2003, enligt förvaltningens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att höja egenavgiften för färdtjänstresa från 50 till 70 kronor fr.o.m. den 1 oktober 2003, att avgiften för resa med rullstolstaxi ska överensstämma med avgiften för ”bil för eget bruk” - 50 procent av taxameterbeloppet dock minst 50 kronor, fr.o.m. den 1 oktober 2003.

”De åtgärder förvaltningen föreslår med anledning av det akuta budgetläget är i mycket nödvändiga. Förvaltningen ges därför i uppdrag att dels återkomma med förslag på hur bättre budgetkontroll och framförhållning kan åstadkommas, dels skyndsamt uppta förhandlingar med sjukvården om hur en överströmning från sjukrese- till färdtjänstsystemet kan undvikas.

Halveringen av den extra fritidsresetilldelningen för det tredje och fjärde kvartalet 2003 är en tillfällig åtgärd föranledd av det akuta budgetläget.

Att slopa pensionärsrabatten för färdtjänstresenärer kommer dels innebära en orimligt stor kostnadsökning för denna resurssvaga grupp och framförallt innebär det ett brott mot principen att färdtjänstresenärer och SL-resenärer ska ha samma kostnader. De i och för sig stora besparingar detta förslag skulle ha inneburit måste istället hämtas in på annat håll.

Taxeförändringen på rullstolstaxi är rimlig med tanke på det mervärde denna tjänst innebär i form av flexibilitet. Det är dock viktigt att bussresenärer som inte har råd med denna dyrare taxa ändå har möjligheter att beställa och färdas på natten.

Den strategiska inriktningen att färdtjänstens ekonomi och kvalitet långsiktigt ska säkras genom att fler resor sker i en tillgänglig SL- och närtrafik kvarstår. Samtidigt är det uppenbart att detta inte räcker. Förvaltningen ges i uppdrag att tillsammans med brukarorganisationerna inleda ett förutsätt-

LS 0304-2001

ningslöst rådslag om hur färdtjänstens ekonomi på kort och lång sikt kan säkras. Grunden för detta rådslag skall vara färdtjänstens måldokument.”

M-ledamoten deltog ej i beslutet.

Fp-ledamoten reserverade sig (bilaga).

Kd-ledamöterna reserverade sig (bilaga).

Tjänstgörande v-ersättaren antecknade följande särskilda uttalande.

”Jag kan inte inför brukarna och politiskt stå för punkten ’effektivisera färdtjänstresandet/ändring av serviceparametrarna’(se tjänsteutlåtandet sid 2). Det skapar mer problem för brukarna än det ger i besparing.”

Färdtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande den 12 juni 2003 bifogas (bilaga).

Ärendet har remitterats till landstingsdirektören.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 12 augusti 2003 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att höja egenavgiften för färdtjänstresa från 50 till 70 kronor fr.o.m. den 1 oktober 2003, att avgiften för resa med rullstolstaxi ska överensstämma med avgiften för ”bil för eget bruk”, 50 procent av taxameterbeloppet dock minst 50 kronor, fr.o.m. den 1 oktober 2003.

Sedan halvårsskiftet 2000 gäller för färdtjänstresor med taxi en tilldelning med 72 resor som generell grundtilldelning med möjlighet att beställa ytterligare 34 resor per kvartal d.v.s. 136 resor utöver den generella grundtilldelningen, totalt således 208 resor per år. En fördubbling jämfört med tidigare tilldelning om totalt 104 resor per år. Färdtjänstnämnden har i sin budget ansett det rimligt att anta att satsningen på bättre och mer tillgänglig allmän kollektivtrafik samt inrättandet av nya flexlinjer och servicelinjer ska resultera i ett minskat resande med färdtjänst. Sedan 2000 har nytjandet av färdtjänst med taxi successivt minskat och denna minskning förutsattes i budgeten att fortgå under 2003 med 0,3 procent jämfört med 2002. Resandemätningar under våren har dock visat att trenden brutits och man kan konstatera en ökning av färdtjänstresor med taxi, som nu prognostiseras att hamna på samma nivå som 2001. Jämfört med budget för 2003 prognostiseras en resandeökning med 1,6 procent till en kostnad motsvarande 9 miljoner kronor under förutsättning att åtgärdsplanen genomförs. Orsak till resande-

ökningen har ännu inte klarlagts men man kan förmoda att den ökade resettilldelningen 2000 börjar ge genomslag.

Resande med färdtjänstbuss ökar, vilket är i linje med färdtjänstnämndens prioritering av dem med störst behov av färdtjänst. Ökningen 2003 ligger dock 3,1 procent över budget och belastar kostnaderna med drygt 5 miljoner kronor utöver budget under förutsättning att åtgärdsplanen genomförs.

Mot bakgrund av bl.a. dessa budgetöverskridanden har nämnden beslutat om begränsning av färdtjänstresor för fritidsbruk, förslag till avgiftsförändring, avgiftsbeläggning av rullstolstaxi och åtgärder för att minska de administrativa kostnaderna. Sammantaget beräknas dessa åtgärder kompensera kostnaderna med ca 15 miljoner kronor.

I förvaltningens åtgärds paket föreslogs även höjning av högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär med pensionärsrabatt (rabatten för unga och äldre m.fl.) från 300 kronor till 500 kronor fr.o.m. 1 oktober 2003. Denna åtgärd beräknas ge en ökad intäkt med 6 miljoner kronor under 2003. Förslaget antogs ej av nämnden. Som information kan nämnas att SL-taxans reducerade avgift för barn och pensionärer är 300 kronor.

Sammanfattningsvis kan konstateras att beräknat budgetunderskott 2003 uppgår till drygt 20 miljoner kronor och handlingsplanens åtgärdsförslag täcker in ca 15 miljoner kronor. Koncernledningen föreslår att utvecklingen noggrant följs upp i samband med månadsboksluten och att förvaltningen arbetar vidare med åtgärder för att åstadkomma ett nollresultat för 2003. Därutöver är det önskvärt att orsaker till resandeökningen klarläggs.

Bilagor

Fp-ledamöternas reservation i färdtjänstnämnden

Färdtjänstbudgeten för 2003 var ambitiös. Uppenbarligen håller inte ambitionerna. Hade resandet ökat inom den ”vanliga” kollektivtrafiken, hade detta upplevts som någonting positivt. Inom färdtjänsten betraktas ett ökat resande som något ett problem, vilket är märkligt anser folkpartiet.

I budgeten för 2003 föreslog folkpartiet att 20 miljoner kronor skulle satsas utöver majoritetens förslag på snabbare handikappanpassning av kollektivtrafiken. Den nuvarande majoriteten avslog detta med motiveringen att handikappanpassningen skulle klaras inom de ramar som man föreslagit. En snabbare handikappanpassning av den ”vanliga” kollektivtrafiken hade inneburit en minskning av kostnaderna för den särskilda kollektivtrafiken, den som färdtjänstnämnden ansvarar för, även om resultatet inte skulle komma omedelbart. Folkpartiet föreslår nu en omdisponering av budgeten och föreslår att färdtjänstnämnden begär detta från landstingsfullmäktige. Krävs besparingar inom SL för detta så menar folkpartiet att det ändå är rimligt att de sämst ställda i samhället inte ensamma ska behöva klara av felbudgeteringar utan att detta bör delas med friska vuxna.

Vidare konstaterar folkpartiet att det finns en risk att sjukresor i alltför hög grad har gjorts som färdtjänstresor. Vi föreslår att förvaltningen får i uppdrag att utreda detta och vilka merkostnader detta inneburit för nämnden under året. Folkpartiet delar förvaltningens oro för den kommande fortsättningen på året med den kraftiga höjningen av priset för patienterna på sjukresor.

För att klara budgethållningen föreslår folkpartiet utöver en begäran om överföring från SL att vissa av förvaltningens förslag bifalls. Det gäller förändringarna av serviceparametrarna och reducering av de administrativa kostnaderna. Folkpartiet föreslår också bifall till förvaltningens förslag om att höja egenavgiften från 50 kronor till 70 kronor. I samband med budget för 2004 får ovanstående förslag på besparingar ses över. Folkpartiets förhoppning är att under hösten kunna presentera en budget för färdtjänstnämnden inför nästa år som innebär en förbättrad situation för de som nyttjar färdtjänsten och betraktar besparingsåtgärderna och taxehöjningen som tillfälliga.

Folkpartiet säger nej till nedskärningarna av antalet fritidsresor. En så pass kraftig nedskärning på antalet resor som förvaltningen föreslår innebär en

alltför stor inskränkning i den personliga friheten för de som behöver färdtjänstens service.

Vidare säger folkpartiet nej till att ändra på taxesättningen för resa med rullstolstaxi och att höja högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär med pensionärsrabatt från 300 till 500 kronor. Ska färdtjänsten fortsätta att betraktas som en del av kollektivtrafiken måste det råda en överensstämmelse med SL om rabatter i prissättningen. Om inte majoriteten tänkt ta bort pensionärsrabatten inom SL kan vi definitivt inte se någon anledning att de pensionärer som är minst rörliga ska behöva betala mer. Folkpartiet motsätter sig även eventuella förslag på att ta bort pensionärsrabatten inom SL.

Vi föreslår också att

Färdtjänstnämnden föreslås besluta **att ej** fastställa den föreslagna begränsningen av färdtjänstresorna med taxi för fritidsbruk, **att** förändringarna av serviceparametrarna och reduktionen av de administrativa kostnaderna med omedelbar verkan, **att** föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta om höjning av egenavgiften för färdtjänstresa från 50 till 70 kronor fr o m 1 oktober 2003, **att ej** föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att avgiften för resa med rullstolstaxi ska överensstämma med avgiften för "bil för eget bruk" - 50 % av taxameterbeloppet dock minst 50 kronor - fr o m 1 oktober 2003, **att ej** föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta om höjning av högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär med pensionärsrabatt från 300 till 500 kronor fr o m 1 oktober 2003, **att** begära en överföring av tio miljoner kronor från SL till färdtjänstnämnden, **att** förklara paragrafen omedelbart justerad, **att** uppdra till förvaltningen att snarast återkomma till nämnden med ytterligare förslag för att klara budgethållning för 2003, **att** uppdra till förvaltningen att om möjligt utreda hur mycket av sjukresorna som gjorts med färdtjänst hittills i år och vilka merkostnader för färdtjänstnämnden detta medfört.

Kd-ledamotens reservation i färdtjänstnämnden

Förvaltningens förslag till åtgärder för att få budgeten i balans innehåller flera olika delar. Vi är överens om vikten av att långsiktigt ha en budget i balans. Kristdemokraterna ställer sig bakom förslagen vad gäller effektivisera färdtjänstresandet/ändring av serviceparametrar, avgiftsförändring, medresenär respektive administrativa kostnader.

Kristdemokraterna avvisar däremot förslagen om begränsning av antalet färdtjänstresor, avgiftsbeläggningen av rullstolstaxi respektive ett förändrat högkostnadsskydd för pensionärer med färdtjänst.

Våra förslag leder i jämförelse med förvaltningens förslag till att ett visst underskott *gentemot* budgeten troligen kvarstår. Men för det första så anser vi det vara mycket olyckligt att spara på handikappgruppernas bekostnad om man särskiljer villkoren för resandet på det sätt som föreslås. Den strävan som funnits i flera år att jämställa villkoren för resenärerna inom den allmänna respektive särskilda kollektivtrafiken skulle ta flera steg bakåt.

För det andra har Kristdemokraterna redan föreslagit att månadskostnaden för kollektivtrafikresor inom SL och Färdtjänsten ska höjas från dagens 500 kr till 600 kr från och med 1 september 2003. Ett förslag som en majoritet i landstingsfullmäktige avvisat. Vi upprepar vårt förslag på denna punkt. Det skulle ge färdtjänstnämnden förstärkta intäkter.

För det tredje är färdtjänsten inne i en positiv process att styra resandet mot mer kostnadseffektiva resor. En process som på lite sikt kommer att generera sänkta kostnader för färdtjänsten utan att villkoren för de enskilda resenärerna behöver inskränkas på det sätt som nu hotar. Men med lite tålamod från nämndens sida kommer åtgärderna att ge resultat. Exempel på nödvändiga åtgärder är ett intensifierat samarbete med SL och förverkligande av de förslag som förs fram i Kristdemokraternas motion om villkor för flexlinjer och servicelinjer.

Den nuvarande majoriteten skjuter sin vana trogen in sig på fördelningsfrågor för att komma till rätta med det befarande underskottet. Vi kristdemokrater gick till val på att vi ville tillskapa ett samhälle där ingens röst ska vara för tyst för att höras. Att då drastiskt förändra spelreglerna från en dag till en annan riskerar att försätta vissa grupper i ett husarrestliknade tillstånd. Vi kristdemokrater vill gå en annan väg genom att tillskapa mer kostnadseffektiva alternativ och ökad allmän ekonomisk tillväxt. Vi ser inte problemet per se med att resandet ökar. Tvärtom så önskar vi se ett ökat resande i vissa grupper för att minska graden av utanförskap och isolering.

LS 0304-2001

Jag yrkar därför *att* fastställa de föreslagna förändringarna av serviceparametrarna och reduceringen av de administrativa kostnaderna med omedelbar verkan, *att* föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta om höjning av egenavgiften för färdtjänstresa från 50 kr till 70 kr från och med 1 oktober 2003, *att* föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta om höjning av högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär från 500 kr till 600 kr och motsvarande relativa höjning av högkostnadsskyddet för färdtjänstresenär med pensionärsrabatt från och med 1 oktober 2003, *att* förklara paragrafen omedelbart justerad.

Färdtjänstförvaltningen

Förvaltningen har anfört följande

ÄRENDET

I budget 2003 förutsätts antalet färdtjänstresor med taxi minska med 0,3 % och antalet färdtjänstresor med färdtjänstbuss vara oförändrat jämfört med utfallet föregående år. Jämfört med utfallet i maj föregående år har antalet färdtjänstresor ökat med drygt 3 %. Detta gäller såväl för färdtjänstresor med taxi som för färdtjänstresor med färdtjänstbuss. Den i tidigare månadsbokslut noterade tendensen till en ökning av resvolymen år 2003 kvarstår således. Tre procents ökning av resvolymen medför ett underskott vid årets slut på drygt 20 Mkr. Skulle resvolymen fortsätta öka i samma takt som hittills under resten av året, skulle underskottet vid årets slut uppgå till ca 45 Mkr.

I planeringen för åren 2004-2005 beräknas kostnadsökningen för Färdtjänsten till följd av pris- och löneökningar uppgå till 31 Mkr per år jämfört med 2003. För att kunna finansiera denna kostnadsökning krävs förutom ständiga rationaliseringar, effektiviseringar och utveckling av mera kostnadseffektiva resformer, en minskning av antalet färdtjänstresor och/eller en reducering av antalet färdtjänstillstånd.

FÖRVALTNINGENS FÖRSLAG TILL BESPARINGÅTGÄRDER 2003

För att nå det budgeterade nollresultatet 2003 krävs att åtgärder vidtas för att begränsa antalet färdtjänstresor, minska kostnaderna (effektivisera resandet) och/eller öka intäkterna (avgifterna). Nedanstående förslag till åtgärder beräknas ge en besparingseffekt på totalt 21 Mkr år 2003.

Begränsning av antalet färdtjänstresor

Inför år 2003 beslutade färdtjänstnämnden om oförändrad tilldelning av resor med färdtjänsttaxi eller 208 resor för helt år. 72 färdtjänstresor behölls som generell grundtilldelning. Därutöver gavs möjlighet att beställa ytterligare 34 färdtjänstresor per kvartal eller totalt 136 resor utöver den generella grundtilldelningen. Resutvecklingen skulle noga följas upp i samband med månadsboksluten, eftersom förändringar av resmönstren påverkar det ekonomiska utfallet.

Mot bakgrund av resutvecklingen t o m maj månad 2003 måste färdtjänstresorna för fritidsbruk begränsas under resten av året. Förvaltningen föreslår att möjligheten att beställa ytterligare 34 resor per kvartal utöver grundtilldelningen slopas under resten av år 2003. I stället ges möjlighet att fr o m halvårsskiftet 2003 beställa 17 resor per kvartal utöver grundtilldelningen.

LS 0304-2001

För en del resenärer innebär detta en inskränkning av den personliga rörelsefriheten och planerade aktiviteter. Resförbrukningen per färdtjänstberättigad år 2002 visar dock att 95 % av taxiresenärerna klarade sitt resande utan tilldelning av extra resor under andra halvåret.

De färdtjänstberättigade kommer även fortsättningsvis under 2003 ha tillgång till nödvändigt antal arbetsresor eller resor för högskolestudier enligt lag samt därutöver kunna tilldelas resor enligt gällande Föreskrifter och villkor för landstingets färdtjänst.

Genom föreslagen begränsning av antalet färdtjänstresor beräknas Färdtjänstens trafik kostnader minska med 5 Mkr år 2003.

Förvaltningen förutsätter att en eventuell ökning av resandet till följd av att färdtjänstresor kan komma att utnyttjas som alternativ till sjukresor, när egenavgiften för sjukresor höjs från halvårsskiftet, regleras ekonomiskt mellan berörda nämnder.

Effektivisera färdtjänstresandet/ändring av serviceparametrar

Med syfte att öka samplaneringen och effektivisera färdtjänstresandet med taxi och färdtjänstbuss föreslås att den maximala omvägstiden för att exempelvis hämta upp ytterligare en resenär ökas. Vid färdtjänstresa med taxi föreslås en utökning av omvägstiden från 15 till 20 minuter och med färdtjänstbuss från 20 till 30 minuter. Samtidigt föreslås möjligheten att öka samplaneringen från två till tre resenärer.

Föreslagna förändringar av serviceparametrarna beräknas minska färdtjänst kostnaderna med runt 0,5 Mkr år 2003 och 1 Mkr för helt år.

Avgiftsförändring

För att öka Färdtjänstens intäkter föreslås att egenavgiften för färdtjänstresa höjs från 50 till 70 kronor per påbörjade 30 km upp till gällande högkostnads skydd. Med hänsyn till att avgiftsförändringar ska beslutas av landstingsfullmäktige föreslås att avgiftsförändringen börjar gälla fr o m 1 oktober 2003. Höjningen av egenavgiften från 50 till 70 kronor beräknas öka Färdtjänstens intäkter med 4,5 Mkr 2003 och med 18 Mkr per helt år.

Rullstolstaxi avgiftsbeläggs

Rullstolstaxi föreslås fr o m 1 oktober jämföras med ”bil för eget bruk” och avgiftsbeläggas med en särskild avgift på 50 % av taxameterbeloppet, dock lägst 50 kronor. Besparingen för 2003 beräknas till 1 Mkr

Ett högkostnadsskydd för färdtjänstresor

Föreslås att det nuvarande högkostnadsskyddet på 300 kronor per månad för resenärer med "pensionärsrabatt" (rabatten för unga och äldre m fl) tas bort för färdtjänstresor och ersätts med nuvarande högkostnadsskydd för övriga resenärer på 500 kronor per månad. Om förändringen genomförs fr o m den 1 oktober 2003 beräknas Färdtjänstens intäkter öka med 6 Mkr 2003 och 24 Mkr för helt år.

Medresenär

Landstingsfullmäktige beslutade den 11 juni 2003 att ge färdtjänstresenärer, som inte har tillstånd för ledsagare, möjlighet att mot avgift ta med medresenär på färdtjänstresan fr o m 1 augusti. Förändringen beräknas ge ökade intäkter på 1 Mkr år 2003 jämfört med budget.

Administrativa kostnader

För att minska Färdtjänstens administrativa kostnader föreslås att anställningsstopp införs omedelbart, att lediga befattningar hålls vakanta samt att stor restriktivitet iakttas vid tillsättning av vikarier och timanställda. I övrigt måste förvaltningen begränsa de administrativa kostnaderna under 2003 genom besparingar, stor återhållsamhet med utgifter samt senareläggning av inköp m.m. Färdtjänstförvaltningen beräknas kunna minska de administrativa kostnaderna med 3,0 Mkr under andra halvåret 2003, vilket innebär en besparing på 8 % på årsbasis.

FÖRVALTNINGENS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER FRÅN 2004

För att nå balans i Färdtjänstens budget under perioden 2004-2005 krävs fortsatta åtgärder. De olika åtgärdsförslagen kommer att konkretiseras under hösten och presenteras närmare i budgetförslaget för år 2004-2006.